K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr.71 5.września 1944 W.P.ROk VI.

I.SPRAWY POLSKIE.

1-go września w piątą rocznicę wybuchu wojny przemawiał z rozgł.londyń. do Narodu Polskiego Prezydent Rzpltej: "5 lat upłynęło od chwili, gdy Polska przeciwstawiła się naporowi niem.Dziś Warszawa stanęła znowu w ogniu walki stając się symbolem tych wartości, o jakie Polska walczy od 5 lat.Pomimo zastosowania przez Niemcy najstraszliwszych represji,wprowadzenia systemu najbezwzględniejszej eksterminacji,nie zaprzestaliśmy ani na chwilę walki,nie poszliśmy jak inne kraje drogą częściowych chociażby kompromisów.Nie zaprzestaliśmy walki poza krajem,świadczą o tym kampanie francuskie,włoskie,Narwik, Tobruk.Gdy nadeszła chwila największego niebezpieczeństwa i zagrożenia,stanęliśmy o boku W.Brytanii jako pewny,wypróbowany sojusznik.Bralismy udział dzięki marynarce naszej w walkach o szlaki morskie.Gdy linia frontu wschodniego zbliżyła się do granic Polski,A.K.wyszła z podziemi i wystąpiła do otwartej akcji zbrojnej.Gdy zaś armie sow. podeszły do Warszawy spontanicznym odruchem poderwała się ona do walki.W historii tych 5 lat nie ma białych plam, ani miejsc pustych - daliśmy ze siebie wszystko,spełniliśmy więcej niż to, co wynikało z naszych zobowiązań".

Poruszając zagadnienia polityki zagranicznej Pan Prezydent przypomniał, iż podjęte były próby Niemiec do wciągnięcia Polski w orbitę planów zaborczych i wspólnej wyprawy przeciw Zw. Sow.Dziś pragniemy ustanowienia dobrych stosunków ze Zw.Sow.,zabezpieczenia pokoju w formach organizacji międzynarodowej,pokoju opartego na sile prawa,a nie na prawie siły.Nasza polityka wewnętrzna jest również jasna,nie bronimy doskonałości tych czy innych artykułów naszej Konstytucji,ale nie możemy się zgodzić,by była ona zmieniana przez jakieś przypadkowo powstałe ugrupowania. Nową Konstytucję może uchwalić tylko Naród,wyrażający swoją wolną wolę w sposób niczym nie skrępowany.Na progu 6-go roku wojny Warszawa walczy sama,przeciwstawiając materiałowej przewadze przeciwnika swoją ofiarność.Niech nikt nie próbuje pomniejszyć czynu Warszawy. Przed rozpaczliwie bohaterską walką Warszawy należy schylić czoło a nie występować z krytyką.Pan Prezydent podkreślił,iż o pomoc dla Warszawy starają się wszyscy,a przede wszystkim Rząd.

Warszawo,dumna stolico Rzeczypospolitej,składam Ci w dniu piątej rocznicy wojny hołd,a Twym poległym cześć.Ofiarna Twa walka nie może pójść na marne."

Prem.Churchill wydał do Narodu Pol. orędzie:"niem.napad na Polskę wywołał wojnę światową.5 lat polska dzielność i opór pozostały niewzruszone.Dziś armia pol.zdobyła sławę na wszystkich frontach całego świata. W Warszawie trwa przed oczyma całego swiata bohaterski bój.Oddajemy hołd poległym w walce o wolność.Z ofiar powstanie nowa Polska."

Prem.Mikołajczyk przemawiając 1.IX. przez radio zwrócił się szczególnie do Warszawy.2.IX.na słowa premiera "Błyskawica odpowiedziała:"przyjmujemy żołnierskie słowa Premiera.Demokratyczny świat patrzy jak giną tysiące kobiet,starców i dzieci.Warszawa czeka pomocy."

Przewod.parlamentu belg.Van Cauwelaert,w przemówieniu wygłoszonym 1.IX. powiedział:"Polska dokonała bohaterskich wyczynów tej wojny.W ciągu 5 lat Polska znosiła nieugięcie przemoc niem.Nigdzie jednak nie objawiła się dusza Warszawy w świetle bardziej bohaterskim jak teraz w walce.Żołnierzom i poległym Warszawy składam hołd. Polska ma prawo żyć wolna i szanowana,ponieważ żołnierze Jej umieją walczyć za wolność."

Członek franc.Komitetu Wyzwolenia Nar.Louis Marin w przemówieniu swym z naciskiem podkreślił heroiczną walkę Warszawy i konieczność przyjścia jej z pomocą.

Arcbs.Westminsteru w kazaniu złożył gorące słowa hołdu Polsce w walce o wolność,stwierdzając zarazem,iż W.Brytania dotrzyma swego słowa,że Polska będzie niepodległa,wielka i potężna."Sursum corda - kończy arcbs. - Nasz Naród i jego Alianci nie pozwolą,by los Polski pozostał wątpliwy".

D-ca dywizji pol.walczącej we Francji gen.Maczek zwrócił się przez radio londyń.do Warszawy,podkreślając,

iż dywizja pol.w Normandii bije tych samych Niemców, którzy palą i niszczą Warszawę.

Kandydat na prez. St. Zjednocz. z ramienia partii republikań. gub Dewey ogłosił w stanie Nowy Jork dzień 1.IX. dniem hołdu dla Polski.

2.IX. minister inform. prof. Kot mówił przez radio na temat "Echa 1.IX. w opinii bryt. "Piąta rocznica wojny zeszła się z walką o wyzwolenie prowadzoną przez Warszawę. We wszystkich pismach ang. ukazały się artykuły, poruszające sprawę Warszawy. Takie pismo jak Spectator, Time and Tide, skrajnie lewicowa Tribune, katolicki Tablet podkreślają, iż żadne wykrętne rozumowania nie potrafią usprawiedliwość braku pomocy dla Warszawy. Tribune protestuje przeciw temu odłamowi prasy ang., który występuje z zarzutami pod adresem kierownictwa pol.w Warszawie. Lucjan Bleet nazywa w tym piśmie zarzuty stawiane A.K. cynizmem. Od lat 60-ciu Warszawa walczy na barykadach o swą wolność. Dziś walczy w tragicznej świadomości, iż znowu jest sama. Tablet po wyrażeniu najwyższego uznania dla walczącej Warszawy wypowiada przekonanie, że rząd bryt. dokona największych wysiłków, aby udzielić Warszawie pomocy. Spectator uważa, iż nie może być kwestii co do tego, kto ponosi odpowiedzialność za tragedię Warszawy. Pomiędzy Paryżem a Warszawą istnieje ścisła analogia - Warszawa również porwała się do boju na odgłos armat. Sytuacja wojenna uprawniała w zupełności do podjęcia walki. Odpowiedzialność za to, co się obecnie w Warszawie dzieje nie leży po stronie Polski - Rosja nie powinna niedoceniać jakie wrażenie jej postępowanie wywarło na zachodzie.

"Time and Tide" mówi: Sytuacja w Warszawie rzuca tragiczny cień na Aliantów. W dalszej części swego przemówienia min. Kot podaje, iż prasa ang. na pierwszej stronie umieszcza orędzie prem. Churchilla do narodu pol. podkreślając, że prem. Churchill wyraził myśli wszystkich, kiedy oddał hołd Warszawie.

Dowództwo sprzym. na zachodzie wydało specjalny rozkaz, poświęcony działaniom dywizji pol. walczącej we Francji. Armia pol. dokonała zamknięcia worka pod Falaise, odpierając gwałtowny atak niem. i biorąc do niewoli ponad 5 tys. jeńców. Czołgi dywizji gen. Maczka przerwały pozycje niem. pod Falaise dotarły do Preigne, które zostało zablokowane i wreszcie 17.VIII. w decydującym dniu bitwy zajęły Chaboix dokonując zamknięcia worka. Niemcy usiłując rozerwać pierścień, rzucili do ataku na pozycje pol. najwyborowsze swoje oddziały. Na żadnym z pobojowisk Francji nie było takich mas trupów jak na tym odcinku. Atak przeprowadzali Niemcy od wewnątrz i z zewnątrz worka, tak iż dywizje pol. zostały otoczone - lotnictwo amer. dostarczało zaopatrzenia Polakom. Mimo jednak koncentrycznego ataku prowadzonego ze wszystkich stron, Polacy nie ustąpili ani piędzi ziemi, niedopuszczając do rozerwania pierścienia, a przyczyniając się tym do osiągnięcia wielkiego zwycięstwa.

Obecnie pol. dywizja pancerna walczy na odcinku Abbeville.

Komunikat gen. Bora z 31.VIII. podaje, iż w rej. St. Miasta toczyły się zacięte walki o kościół św. Panny. Silny nacisk npla na ulicę Zakroczymską. Odparto wypad npla na Szpital św. Łazarza. Cały obszar w ręku pol. nękany ustawicznie ogniem z dział i moździerzy. Npl umacnia ul. Małachowską i Al. Niepodległości.

"Błyskawica" donosi tegoż dnia, iż w rej. Żelaznej Bramy prowadziliśmy działanie zaczepne o znaczeniu lokalnym. Na St. Mieście położenie jest ciężkie. Gen. Bór przemawiając 2.IX. z Warszawy oświadcza: Nasi sprzym. robią wszystko co w ich mocy, by przyjść nam z pomocą. Będziemy walczyć aż do osiągnięcia ostatecznego zwycięstwa.

Warszawa zwróciła się drogą radiową do Inki w Genewie z prośbą o interwencję w sprawie pomocy w żywności i lekach dla stolicy polskiej.

Międzynar. Czerwony Krzyż złożył 2.IX. oświadczenie, stwierdzające, że wszystkie osoby, które postępują zgodnie z prawem wojennym i które noszą odznaki na ramieniu, winny być traktowane jak żołnierze armii regularnej.

Komunikat gen. Bora z 1.IX. mówi, iż na St. Mieście npl nieprzerwanie wywiera nacisk. Natomiast przez nasze oddziały oczyszczone zostały ul. Madalińskiego i część Al. Niepodległości.

Bombardowanie i ostrzeliwanie miasta trwa nadal.

Niemcy donieśli, iż zostały utworzone 2 specjalne formacje lotnicze, których zadaniem będzie zlikwidowanie resztek buntowników pol. w Warszawie.

Wódz Naczelny gen. Sosnkowski wydał 1.IX. rozkaz do A.K.: "Od miesiąca żołnierze w Warszawie sfetnie walkę, tak jak ją toczył samotnie żołnierz pol. we wrześniu 1939 r. Lud Warszawy pozostawiony sam sobie, to tragiczna i potworna zagadka, której my Polacy rozwiązać nie potrafimy. Nie potrafimy dlatego, iż zachowaliśmy jeszcze wiarę w istnienie wyższych wartości w oparciu o które powinno być zorganizowane życie. Chcę was zapewnić, że troska wszystkich waszych braci, gdziekolwiek bądź walczących zawsze wam towarzyszy. Męka wasza oddaje sprawie pol. wielkie i niezaprzeczalne zasługi."

II. SYTUACJA NA FRONTACH:

POŁUDNIE: Wojska alianc. włamały się 1.IX. w 3 miejscah w linię Gotów. Komunikat d-twa alianc. na M. Śródziemnym: natarcie 24 km. naprzód. Uderzono bezpośrednio na linię Gotów, która została przełamana na szer. 3 km. i głęb. do 6 km. Także 5-ta armia przejęła inicjatywę, przekroczyła rzekę Arno i wkroczyła do Pisy. Wg doniesień koresp. z 3.IX.: wyłom w linii Gotów rozszerzony został do 65 km., wojska sprzym. posunęły się 5 km. poza tę linię i znajdują się niespełna 20 km. przed Rimini. Droga do doliny Padu stoi otworem. Front niem. został w Rumunii zupełnie załamany. Osiągnięto Giurgiu nad granicą bułgarską.

31.VIII. rozpoczęły się na Kremlu rokowania między delegacją rum. a sow.

W Ankarze krążą pogłoski, że Węgry poczyniły pewne kroki zawarcia pokoju.

2.IX. utworzony został w Bułgarii nowy rząd. Premierem został przywódca partii chłopskiej, który objął tekę min. spr. zagran.

ZACHÓD: Uderzające z rej. Rouen ku wybrzeżu wojska kanad. dotarły do przedmieść Le Havre, zajęły bez oporu Dieppe, Le Treport oraz 4.IX. wspólnie z wojskami pol. Abbeville, w pobliżu którego przekroczyły Sommę. Panc. kolumna bryt., która zdobyła Amiens kontynuowała swój marsz z szybkością sięgającą 100 km., zdobywając Arras, Lens, minęła Lille i przekroczyła 3.IX. granicę Belgii k. Tournai i Mons. 3.IX. Anglicy dotarli do Namur i Charleroi, zajęli wieczorem Brukselę, 4.IX. minęli Antwerpię i przekroczyli granicę Holandii, dochodząc do Bredy 11 km. za granicę. Wojska am. gen. Pattona przekroczyły granicę belg. w rej. Sedanu na szer. 60 km. Niemcy w Belgii nie stawiają żadnego oporu, wojska anglo-amer. zalewają dosłownie teren. Z wojskami alianc. współdziała belgijska armia krajowa, której d-cą został mianowany gen. Gerard. Naczelnym wodzem holend. sił zbrojnych i holend. A.K. mianowany ks. Bernard, który wydał już przez radio w Londynie odpowiednie zarządzenia. Gen. Eisenhover wezwał Belgów i Holendrów do współdziałania z wojskami sojusznicz. 4.IX. wieczorem 2 kolumny amer. dotarły w 3 punktach odległych o 150 km. od siebie do granicy belgijsko-niem. Wojska am., które uderzyły z Reims na wschód zajęły Werdun sforsowały Meuse, dotarły do przedmieść Nancy i Metzu, które wg. niepotwierdzonych wiadomości zostały zajęte, przeszły Mozelę i nawiązały walki pod Thierville, docierając w ten sposób na 20 km. do granicy niem. Niemcy opuścili linię Maginota i wycofują się na linię Zygfryda, która jest już przestarzała i na obsadzenie której nie mają dostatecznej ilości wojsk. Amerykanie znajdują się od linii Zygfryda o 50 km.

D-ca 7-mej armii niem. gen. Eberbach dostał się do niewoli pod Amiens. Tempo posuwania się wojsk anglo-am. jest tak duże, że lotnictwo sojusznicze zrzuciło wiele ton map Niemiec dla czołowych oddziałów, gdyż normalną drogą mapy nie mogłyby zostać dostarczone na czas. Gen. Eisenhower w specjalnym rozkazie stwierdza, iż plany operacyjne zmierzające do zmiażdżenia Niemiec wyprzedzone zostały o 5 dni. Jest możliwe uzyskanie zwycięstwa nad Niemcami w tym roku, wszystko zostanie zrobione, aby cel ten został osiągnięty.

Gen. Montgomery mianowany został marsz. polnym. Gen. Eisenhower nazwał marsz. Montgomery jednym z największych wodzów teraźniejszości i przeszłości.

Gen. Dempsey d-ca 2-giej armii bryt. oświadczył: jesteśmy świadkami pełnego zwycięstwa i całkowitej klę-

ski niem. Npl jest w pełnym rozkładzie. Obecne operacje uznane będą za jedno z największych zwycięstw w historii. Radio niem. wyraża się 4. IX. rano: najmniejsze wahanie umożliwi sprzym. zwycięstwo. Wydany został rozkaz ciągłego bombardowania Brestu aż do poddania. W Brescie zamkniętych jest 20 tys. Niemców pod d-twem słynnego gen. Ramcke. Na płd po zajęciu Lionu przez amer. 3. IX., wojska am. dotarły 4. IX. do Chalons sur Saone. Na wybrzeżu przekroczona została po zajęciu Nicei granica franc.-włoska, poza którą wojska am. znalazły się 12 km. Wojska am. miały opanować małą przełęcz św. Bernarda.

III. RÓŻNE.

"Die Tat" donosi, że w południowych Niemczech trwają wielkie aresztowania. Ilość samobójstw w Niemczech wzrosła b. silnie.

Prem. Finlandii oświadczył 2. IX., iż Finlandia wezwała Niemców do opuszczenia jej terytorium i zamierza podjąć rokowania pokojowe ze Związkiem Sow. Fiński poseł w Sztokholmie zwrócił się do p. Kołłontay prosząc o podanie warunków pokojowych.

Gen. Catroux mianowany został gubernatorem Afryki północnej.

Czerwony szmatławiec lwowski zachłystuje się z wściekłości, gdy pisze o rządzie polskim. Ostatnio w dłuższym artykule omawia rzekomą polską reakcję; Dowiadujemy się tam, że emigracja pol. jest na usługach Berlina, że Polska odrzuciła w 1939 r. pomoc Sowietów. Dowiadujemy się dalej, że Piłsudczycy są w stałych stosunkach z hitlerowcami, a "złowieszczy" gen. Sosnkowski sprowokował powstanie Warszawy.

O co chodzi w tej bezmyślnej paplaninie analfabetów sowiec.?A no o to, że powstanie Warszawy pomieszało wszystkie szyki Sowietom. Dowiodło ono, że Warszawa nie jest komunistyczna, że A.K. jest wrogiem Niemców, a Sowiety ich niedawny przyjaciel prowadzą łajdacką grę wobec Polski i wszystkich Aliantów.

OO==OO

Polska od wieków otrzymuje jedną i tę samą lekcję historii - liczyć tylko na własne siły, walczyć z małością wewnętrzną. Cała praca wychowawcza marsz. Piłsudskiego szła w tym kierunku, aby Naród Polski zrozumiał tę historyczną naukę i do niej się zastosował.

Życie potwierdza tę prawdę w dalszym ciągu, a walka Warszawy jest potężnym dowodem, że liczenie tylko na własne siły nie jest ani szaleństwem, ani bufonadą.

Każdy dzień walki Warszawy stwierdza:
że Naród Polski miłuje wolność ponad wszystko,
że jest Narodem Wielkim i do wielkich przeznaczeń powołany,
że jest równie dalekim od komunizmu jak od hitleryzmu.

OO==OO

Z ostatniej chwili: Fińska delegacja pokojowa przybyła do Moskwy. 4. IX. o godz. 12-tej Finlandia zerwała stosunki dyplomatyczne z Niemcami, zażądała wycofania wojsk niem. do 15. b.m. z zagrożeniem rozbrojenia. Ze Szwecji donoszą, iż Niemcy wycofują się do Norwegii. Komunikat gen. Bora z 3. IX. donosi: St. Miasto padło pod druzgocącą przewagą przeciwnika. Silne ostrzeliwanie i bombardowanie Mokotowa. Na innych odcinkach bez zmian. Radio niem. donosi 4. IX. w nocy, jakoby Zw. Sow. miał odrzucić propozycje zawarte w memorandum rządu pol.

Wojska pol., które wkroczyły do Abbeville były witane przez ludność z nieopisanym entuzjazmem. "Times" zamieszcza 4. IX. depeszę od lotnika amer. służącego w A.K., iż ze St. Miasta pozostały jedynie gruzy. We Włoszech wojska sojusz. znajdują się 11 km. przed Rimini i w połowie drogi Pisa-Viareggio. Od 72 godz. nad Anglią nie ukazała się ani jedna bomba latająca. Niemcy ewakuują wyspy Egejskie m. i. Kretę, Rhodos. 4. IX. Moskwa donosi o podjęciu ofensywy przez przełęcze karpackie na Węgry. Niemcy donoszą o uderzeniu dow. nad Bugiem i Narwią. 2. IX. w Paryżu obradował po raz pierwszy Rząd Tymczasowy. 4. IX. w Bańskiej Bystrzycy obalona została Słowacja, a proklamowana została Czechosłowacja.

OO==OO

Na fundusz prasowy złożono w zł: Kita 40, Słoń 40, Solidna 10, Skała 30, Krak od Lolka 500 ark. pap., Jontek 25, Oli 20, XY 50, Osa 20, Staś 15, Jock 500, Felek 50.

OO==OO

W ostatnim roku wojny, pamiętajcie o zasileniu Prasy Podziemnej zwiększoną ofiarnością.

OO==OO